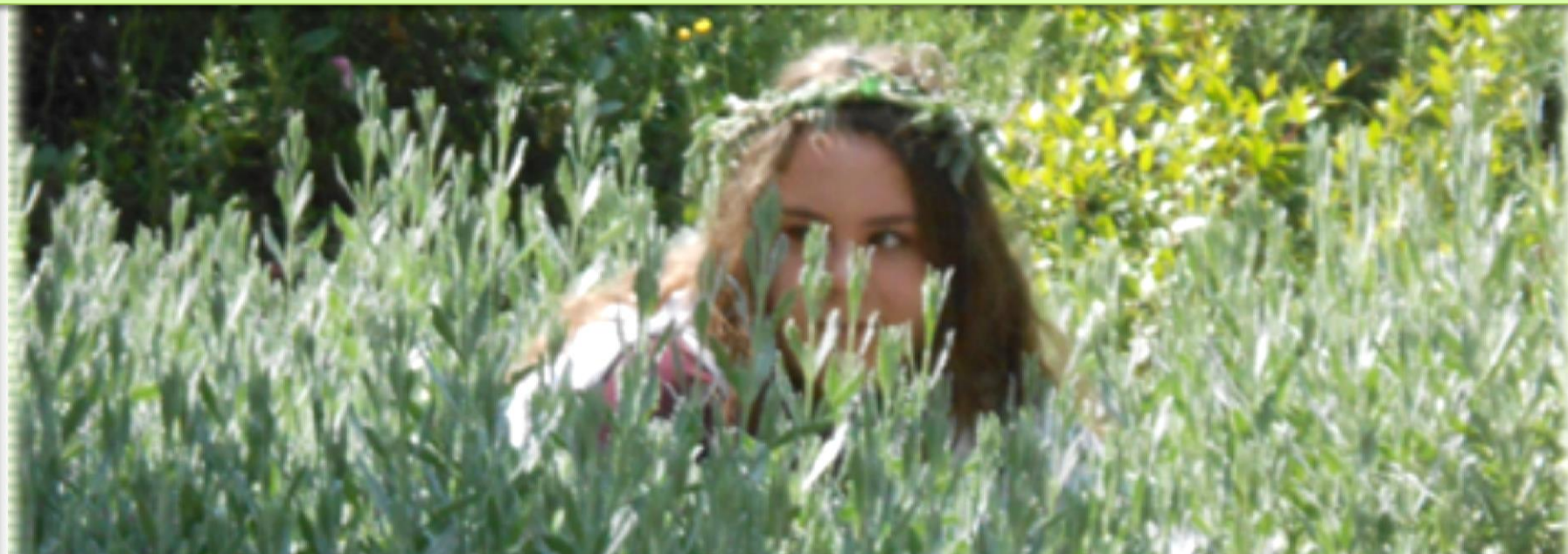

ŠKOLSKA KNJIŽNICA U PROMIDŽBI LJEKOVITOG BILJA I ZDRAVIJEG ŽIVOTA

1. Stručni skup ŽSV srednjoškolskih knjižničara SDŽ: „**Put do zdravlja i dobrobiti**”
25. listopada 2020.

Mirna Luketin, prof. i dipl. knjižničarka, stručni suradnik mentor
Srednja škola Braća Radić Kaštel Štafilić - Nehaj

TRI PROJEKTA:

- ✓ Glazbeno-scenski igrokaz „Začinimo jutro” + radionica (5./2016.)
- ✓ Scenski igrokaz „Prijem kod Kraljice” + radionice (5./2019.)
- Scenski igrokaz „Kraljevna na zrnu...” (u tijeku)

SREDNJA ŠKOLA BRAĆA RADIĆ KAŠTEL ŠTAFILIĆ - NEHAJ

☐ Kaštel Štafilić (+Učenički dom)

Strukovni programi:

- Program veterine
- Program poljoprivrede
- Program prehrane
- **Međustrukovni program:
agroturistički tehničar**

☐ Kaštel Novi

- Gimnazijski program

Agroturistički tehničari

nastavni predmet: Ljekovito bilje

dramska igra!

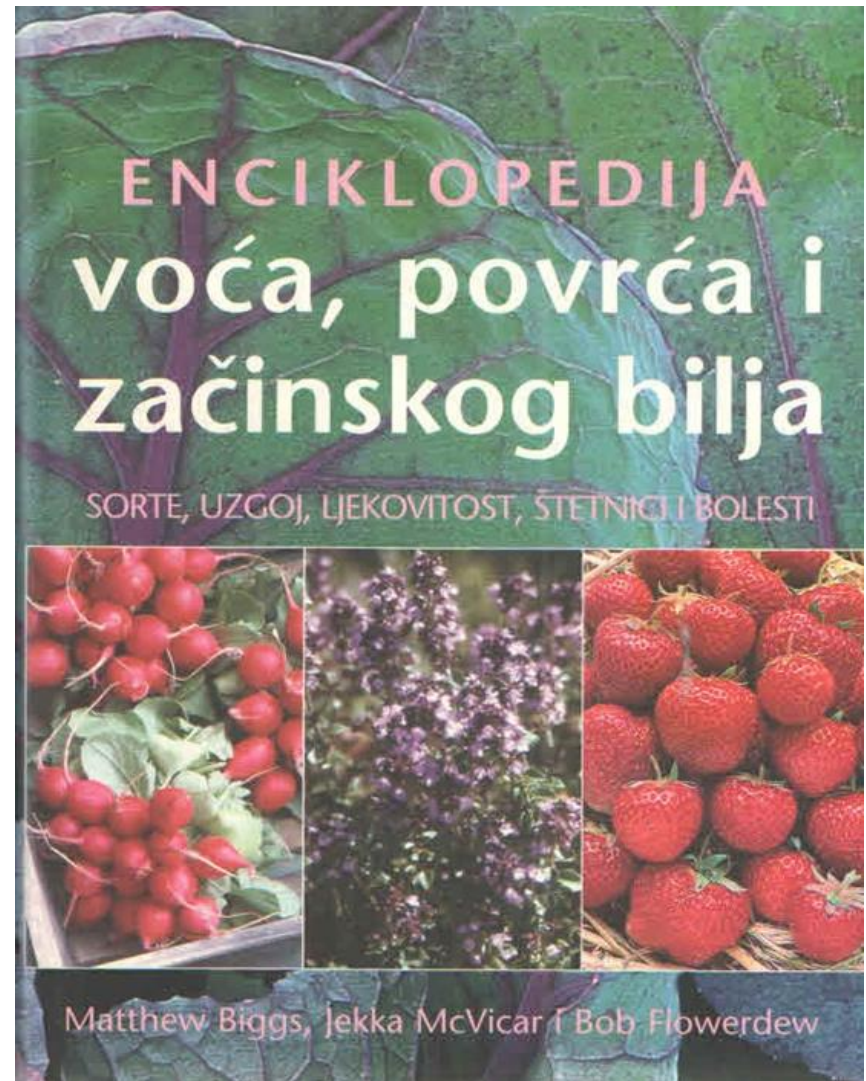
legende i izreke o ljekovitom bilju -
primjena i uporaba

Pretraživanje izvora informacija

Od bilješki...

- *Zašto da umre čovjek kojem u vrtu raste kadulja?* (Hipokrat)
- *Kad zaprijeti smrt, po kadulju u vrt!* (rimski izreka)
- listovima stolisnika Ahilej je liječio svoje ratnike u Trojanskom ratu
- origano (grč. *radost planine*)
- ružmarin (lat. *morska rosa*)
- *Dobar miris može otjerati sjećanje na najgore događaje.* (provansalska izreka o lavandi)
- kopar, anđelika, pelin, kim... nekoć protiv vještichjih uroka, zlih duhova, magije;
danas: za čajeve, jela, kupke, obloge

...do dramskih tekstova i javne izvedbe

Biljke pričaju

- ružmarin
- lavanda
- kadulja
- pelin
- ruta
- stolisnik
- origano
- estragon
- mirta
- lovor

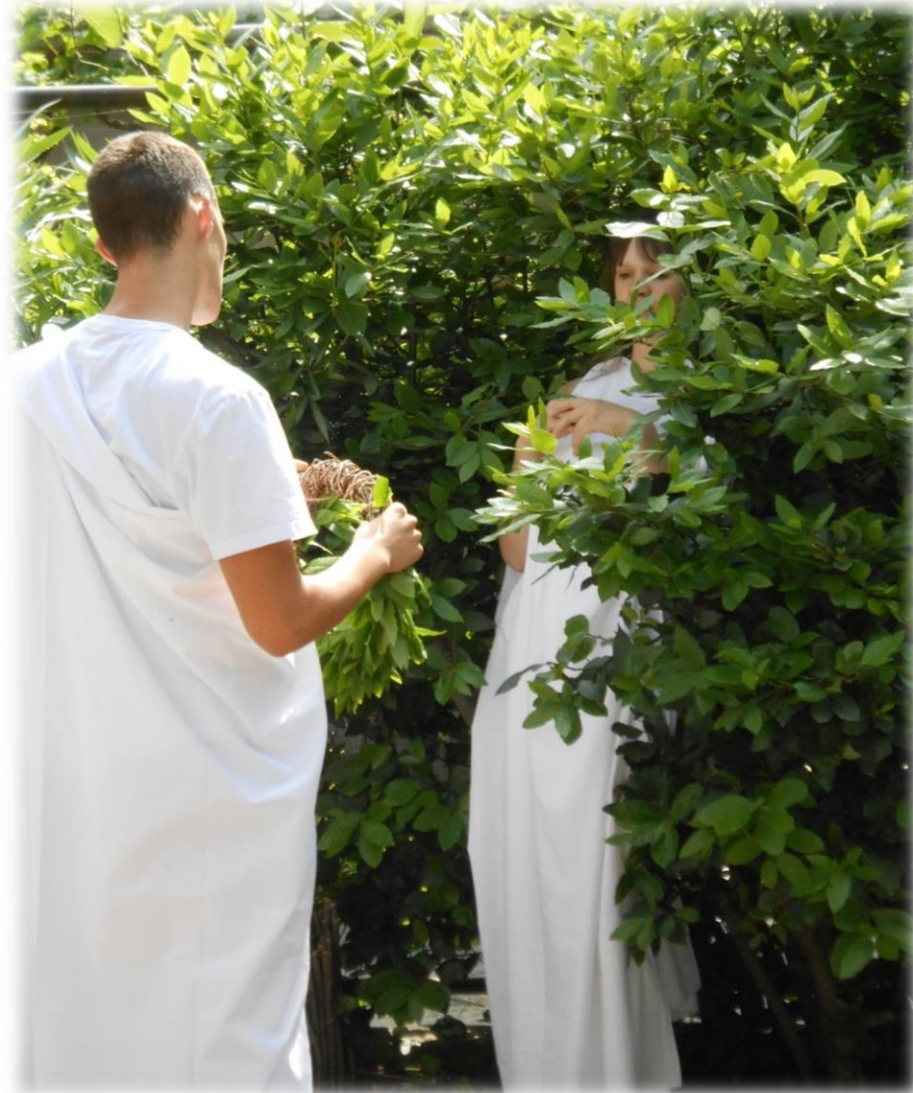

Legenda o lovoru

(Ovidije: *Metamorfoze*)

- Apolon
- Dafne
- Eros
- Anteros
- Penej

BIJAVE VRSTE
SKOLSKOG PARKA

BIJAVE VRSTE
SKOLSKOG PARKA

enter

NAVIGATOR

Knjižničar kao promotor školskih aktivnosti

- ✓ određivanje i davanje imena dijelovima javne izvedbe
- ✓ stvaranje i uređenje teksta
  - podjela uloga
- ✓ vježbe čitanja
- ✓ vježbe scenske izvedbe
  - glazbena podloga
- ✓ izbor i izrada kostima
- izrada rekvizita
- ✓ scena
- ✓ izrada pozivnica
- ✓ autor fotografija i članaka o javnoj izvedbi

Glazbeno-scenski igrokaz: ZAČINIMO JUTRO!

PROGRAM:

Uvod

Biljke pričaju...

Legenda o lovoru

Radionica:
Komponirajte vlastitu mirisnu simfoniju

Lijepo Vas molimo
da nam se
9. svibnja 2016. g.
u 10.15 sati
pridružite u školskom vrtu
da zajedno
začinimo jutro!

☺ u izvedbi učenika 2. e razreda - agroturistički tehničar ☺

Glazbeno-scenski igrokaz „Začinimo jutro”

Uvod

*Biljke
pričaju*

*Legenda o
lovoru*

Radionica
*Komponi-
rajte svoju
mirisnu
simfoniju*

Začinimo jutro (9. svibnja 2016.)

Začinimo
jutro

Uvod

Uvod

pepin

ruta

Biljke pričaju

ružmarin

lavanda

Biljke pričaju

IVANA (lavanda): (...) Koristite me kao lijek, a volite me i u jelima naći. Vrtove vam svojom ljepotom krasim.

MIRKO (pelin): Ma, čujete vi ovu lavandu što se voli hvaliti? A znate li tko sam ja?

(PUBLIKA: Pelin.)

MIRKO (pelin): *Artemisia absinthium*, pelin, jedan od kraljeva biljnog svijeta.

Mojoj gorčini treba pristupiti s oprezom i poštovanjem. (...)

NIKOLINA (ruta): Ni tebi, peline, skromnost nije jača strana. I ja bih se malo hvalila.

Ali čime, kad me ne poznajete? Ili možda griješim?

(PUBLIKA: Ruta.)

Legenda o lovoru

Legenda o lovoru

Legenda o lovoru

Legenda o lovoru

Dobrobiti dramskog odgoja/dramske igre

„**Dramski odgoj** u nastavi može biti dio raznih odgojno-obrazovnih sadržaja. Cilj dramskog odgoja je *odgoj za život*, odnosno **razvoj cjelokupne djetetove ličnosti**.

Kroz ovaj **oblik učenja** učenik ponavlja gradivo, usvaja i proširuje znanje, razvija govorne i izražajne sposobnosti, motoričke sposobnosti i vještine te uči izraziti i razviti svoje osjećaje, maštu, sklonosti i stavove.

Dramski odgoj pomaže razvijanju samokritičnosti, odgovornosti, tolerancije, komunikacijskih vještina, dijete stječe sigurnost i samopouzdanje, uči surađivati i cijeniti sebe i svoje vršnjake.

Dramska igra, koja je osnovni način provođenja dramskog odgoja, pruža mogućnost slobodnog izražavanja i oslobađanje stvaralačkih potencijala.”

Promidžba struke, promidžba ljekovitog bilja, promidžba škole

- mrežne stranice škole (članak)
- Školski portal (članak)
- Školske novine (članak)
- 30. Proljetna škola školskih knjižničara RH (18. - 21. 4. 2018., Baška, otok Krk) (izlaganje, članak za Zbornik)
- županijska stručna vijeća srednjoškolskih knjižničara Splitsko-dalmatinske županije i Šibensko-kninske županije (izlaganja)

| 9. 5. 2016. u 15:51 sati | RSS | print | pošalji link

Vijesti iz škola - ...

“Začinimo jutro“ u školskom vrtu začinskog i ljekovitog bilja

suradnici javljaju

broj 21 • Zagreb • 31. svibnja 2016.

KAŠTEL ŠTAFILIĆ – NEHAJ SREDNJA ŠKOLA „BRAČA RADIĆ“

Jutarnja čarolija u školskom vrtu začinskog i ljekovitog bilja

Umjesto pisanja referata iz predmeta Ljekovito bilje odlučili su se za izazov – ljekovito bilje predstaviti na novi način. Prošli su kroz zanimljivo i poučno iskustvo stvaranja male predstave za publiku te uočili nove mogućnosti koje im njihova struka pruža

U Srednjoj školi „Braća Radić“ u Kaštel Štafilicu – Nehaj, četrnaest učenika 2. razreda – umjerenje agroturistički tehničar i njihova profesora stručnih predmeta Ranka Pnjak, dipl. ing. poljoprivrede, pripremili su malo iznenađenje – malu jutarnju čaroliju, pozdrav proljeću, prirodi, druženju! Okupili smo se 9. svibnja za vrijeme velikog odmora u školskom vrtu: učenici škole, djelatnici, naši umirovljeni djelatnici te obitajni stanovnici. Mirno, sunčano jutro, cvrkat ptica, te mirisi i boje našeg začinskog vta bili su savršena kulis za najavljenu glazbeno-scenski igrokaz *Začinimo jutro*. Prvi dio igrokaza nazvan je *Biljke pričaju...* Sakriveni među ljekovitim i začinskim biljkama, učenici su im „ponudili svoj glas“. Biljke su nam s ponosom ispričale zašto ih ljudi koriste i vole. Tako nam je ružmarin preporučio: „Za svaki toč, dobro ću vam doći, mirna utakla da je ona dobra i u umacima i u likerima, rita tugovala kako je zaboravljena iako uzima očima timu i maglovitosti, a estragon se ljutio: Artemisia dracunculosa, estragon. Date mi ovakvo ime i strapate me u senf! I druge su biljke imale što reći o sebi, naravno sve u superlativima. Putom je slijedila Legenda o levanju. Učenici su na osnovu Vergilijeva literarnog predloška (*Metamorfoze*) uprizorili mitiku priču o zaljubljenom Apolonu i njegovoj dragoj Dafne koja otac Fenex, na njezinu zamožbu, pretvara u grm lovora. Slavan tuгом zbog neuzvrataene ljubavi i gubitka voljene nimfe, Apolon je ispio vijenac od lovorovog lista i nije ga nikad skino s glave. Na kraju našeg druženja u školskom vrtu mogli smo „komponirati vlastitu mirisnu simfoniju“. Naime, učenici su pripremili košare sa začinskim biljem i laticama cvijeta. Pozvani smo da odaberemo bilje i cvijeće i posložimo ih u košarice od pruća koje su učenici sami ručno izradili ili jatene vrećice. Tako smo osim divnih dojmova o kreativnom radu i trudu naših učenika i njihove profesore (rad na tekstu, pozitivne, plakat, izvođenje protora, kostimografija, odabir i izvođenje glazbe na gitari i sintesajzuru...) kući ponijeli i ovaj prirodni, proljetni, pravi ekokonvenit. A učenici izvođači? Tko zna? Možda će jednog dana na vlastitom obiteljskom gospodarstvu uprizoriti neku novu legendu za svoje goste, počastiti ih pogalcama sa začinskim biljem i likerom od mirte? Mirna Luketin

| 9. 5. 2016. u 15:51 sati | RSS | print | pošalji link

Napisala: Mirna Luketin, dipl.knjižničarka

MEDIJI

- Portal grada Kaštela. *Začinili jutro u školskom vrtu začinskog i ljekovitog bilja.* (10. 5. 2016.)
<http://kastela.org/novosti/aktualnosti/25849-zacinili-jutro-u-skolskom-vrtu-zacinskog-i-ljekovitog-bilja>
- Slobodna Dalmacija, 17. 5. 2016.
- Radio Split, emisija *Doma je najbolje* (veljača, 2017.), ur. Ivona Jakić.
- MorskiHR: Jadranski web portal. *Komadić raja u Kaštel Štafiliću – vrt ljekovitog i začinskog bilja Srednje škole Braće Radić.* (23. 5. 2018.)
<https://morski.hr/2018/05/26/komadic-raja-u-kastec-stafilicu-vrt-ljekovitog-i-zacinskog-bilja-srednje-skole-brace-radic/>

Slobodna Dalmacija DALMACIJA.15
UTORAK, 17.5.2016.

S mora i kraja

KAŠTELA 'Začinimo jutro'

Učenci 2. e razreda, usmjerenja agroturistički tehničar, kaštelanske Srednje škole Braća Radić u Kaštel Štafiliću, i njihova profesorica Ranka Prnjak pripremili su učenicima i djelatnicima škole malo iznenađenje – predivni pozdrav proljetnom jutru u zelenilu, mirisima i bojama raskošnog školskog vrta punog začinskog i ljekovitog bilja. Na inicijativu učenika osmišljen je glazbeno-scenski igrokaz "Začinimo jutro". U školskom vrtu učenici su komponirali vlastitu mirisnu simfoniju pripremajući košare sa začinskim biljem i laticama cvijeća. Pravi prirodni, proljetni ekosuverir. J.ŽARKO

Prijem kod Kraljice (9. svibanj 2019.)

KADULJA

*Zašto da umre čovjek kojem u vrtu raste kadulja?
(izreka iz 10. st., nastala u Salernu,
u prvoj europskoj medicinskoj školi)*

Scenski igrokaz „Prijem kod Kraljice”

Uvod:
izreke,
narodne
predaje

*Legenda o
kadulji*

Edukativni
dio
(širenje
informacija)

Radionice
(utvrđivanje –
primjena
novih znanja)

Iz Uvodnog dijela

- **MIRKO:** Stari Rimljani smatrali su Vas svetom biljkom te su prije Vašeg branja trebali provesti određenu ceremoniju.
- **KREŠO:** Sakupljači su se trebali obući u čistu odjeću te imati čiste noge. Govorili su: „Zaprijeti li smrt, po kadulju u vrt“.
- **IVANA:** Latinski naziv roda *Salvia* potiče od latinske riječi *salvare*, što znači spasiti, izliječiti.
- **DAVOR:** Poznato je da je Karlo Veliki, jedan od najvećih europskih srednjovjekovnih vladara, od svih ljekovitih biljaka najviše cijenio kadulju (...)

Legenda o kadulji

O ljekovitosti kadulje i primjeni

- Ljekovita kadulja - *Salvia officinalis*
- više od 60 spojeva: tujon, cineol, kamfor, pinen...
- vitamini: A, B1, B2 i C
- za zdravstvene tegobe
- začin u kulinarstvu: svježa ili sušena
- za ispašu pčela
- za hortikultura uređenja

Poziv publici na radionice

- **JERE:** Na štandu broj 1 pričamo o povijesti kadulje, morfologiji kadulje i rasprostranjenosti kadulje.
- **MATEO:** Na štandu broj 2, možete saznati sve o razmnožavanju kadulje.
- **LUKA:** Na štandu broj 3 nudimo vam čaj, čips, sok i sve to - od kadulje.
- **MARINA:** Ako želite saznati nešto o kadulji, ljubavi i čaroliji, dođite u našu kamenu kućicu – štand broj 4.
- **MARKO:** I tek na kraju dođite na štand broj 5 gdje vam nudimo pitanja, tražimo vaše točne odgovore i dijelimo nagrade.

1.
UPOZNAJMO
KADULJU

2.
RADIONICA
VEGETATIVNOG
RAZMNOŽAVANJA

3.
JELA I NAPITCI

Nakon izvedbe...

laj.skole.hr/?news_id=2700#mod_news

Srednja škola "Braća Radić" Kaštel Štafilić

MOJ WEB Ime:

WEBMAIL KNJIŽNICA ONLINE TEČAJEVI KONTAKTI

Naslovnica
Naša škola
Nastava
Učenički dom
Upisi
Udžbenici
Projekti
Erasmus+
UZ Trišnja
Kutak za roditelje
Foto-galerija
Marendin
Obrazovanje odraslih
Natječaji
Javna nabava
e-Dnevnik
Volonterski klub

TOČNO VRIJEME

Dodatak Adobe Flash Player je blokiran

UPISI

Idemo u srednju!

> Naslovnica

Naslovnica

Prijem kod Kraljice

Autor: Administrator , 21. 5. 2019.

Konačno smo dočekali! Njezino Visočanstvo Kraljicu Kadulju koja se ponosno prošetala školskim vrtom ljekovitog i začinskog bilja i svojim prisustvom ukazala čast svojim podanicima, biljicama iz vrta, a i nama, uzvanicima ove audijencije.

Ne, nismo u nekoj bajci... ili se možda varam?

Prije točno tri godine prof. Ranka Prnjak i agroturistički tehničari tadašnjeg 2. e odjeljenja iznenadili su nas i obradovali glazbeno-scenskom izvedbom *Začimimo jutro*. Ovog svibnja, naš školski vrt ljekovitog i začinskog bilja ponovo je postao pozornica za jednu lijepu priču iz biljnog svijeta.

Naši učenici, agroturistički tehničari 2. b i 1. e odjeljenja, vođeni zamislama prof. Ranke, ostvarili su scensku igru nazvanu *Prijem kod Kraljice*. Biljke su ponovo nekim čudom oživjele te se poklonile svojoj kraljici, a mi smo doznali iz njihovih priča zašto je baš kadulja kraljica svakog začinskog vrta.

Dragoljubi! (veljača, 2020. - ???)

PROJEKT: DRAGOLJUB

Veljača, 2020. - Pretraživanje izvora literature (samostalno učenje, grupni rad):

- vađenje bilješki (pet tematskih područja)
- formuliranje članaka
- usmeno izlaganje
- samovrednovanje

Ožujak, 2020. – Rad na igrokazu

- rad na tekstu igrokaza
- scenska igra

NIJE OSTVARENO:

Travanj, 2020. – Radionice, Scenska izvedba

- osmišljavanje radionica
- izrada rekvizita
- priprema scenske izvedbe i radionica

Svibanj, 2020. - Javna scenska izvedba s radionicom (ljekovito i začinsko bilje)

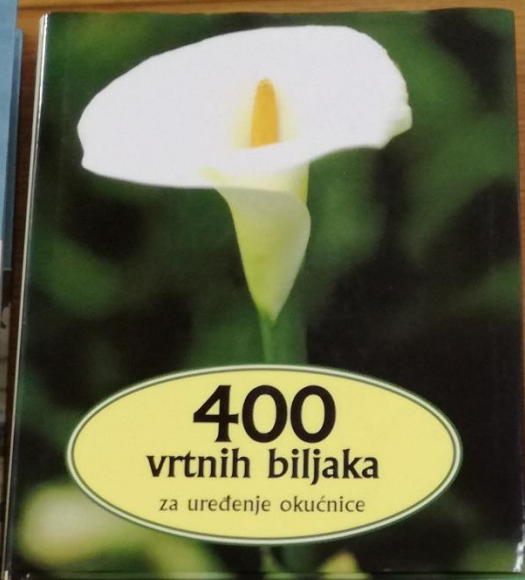

Reader's Digest

Sve o ljekovitim i začinskim biljkama

Uzgoj • Liječenje biljkama • Prirodna ljepota
Održavanje • Vještine • Kulinarstvo

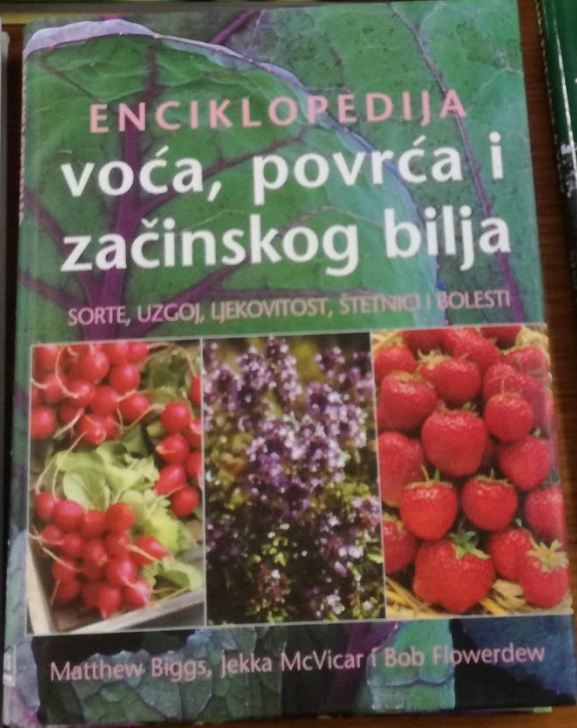
400 vrtnih biljaka za uređenje okućnice

KORISNO BILJE

U SVAKODNEVNOJ
UPORABI

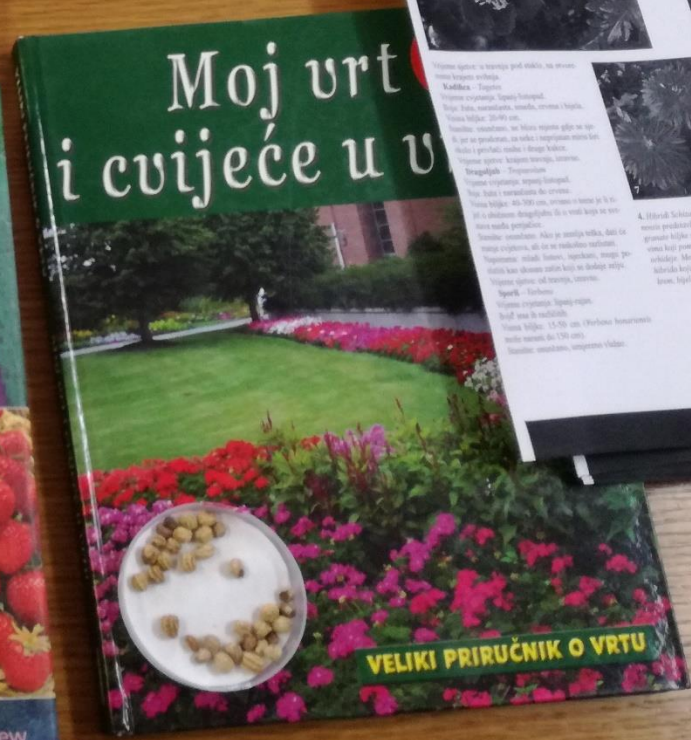
Vodič za ljekovito bilje i njegovu uporabu,
s više od 120 postupnih recepata
i praktičnih prijedloga za jednostavne darove

ENCIKLOPEDIJA voća, povrća i začinskog bilja

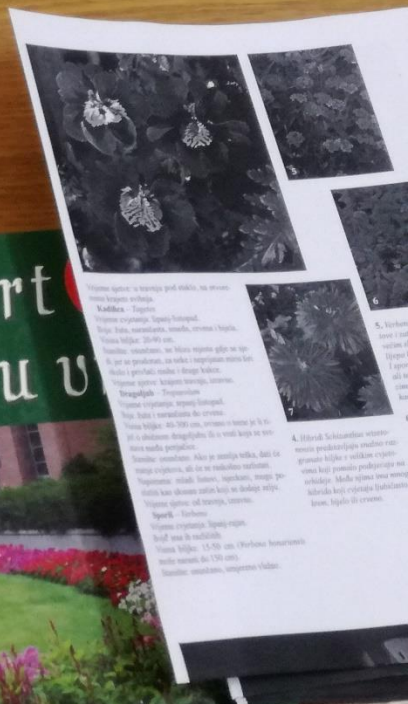
SORTE, UZGOJ, LJEKOVITOST, ŠTETNICI I BOLESTI

Matthew Biggs, Jekka McVicar i Bob Flowerdew

Moj vrt i cvijeće u vrtu

VELIKI PRIRUČNIK O VRTU

STARIJE KLAZIKOVANI

BILNE VRSTE
SKOLSKOG PARKA

BILNE VRSTE
SKOLSKOG PARKA

BIJNE VRSTE
ŠKOLSKOG PARKA

BIJNE VRSTE
ŠKOLSKOG PARKA

Whiteboard with handwritten notes, likely related to the school garden project.

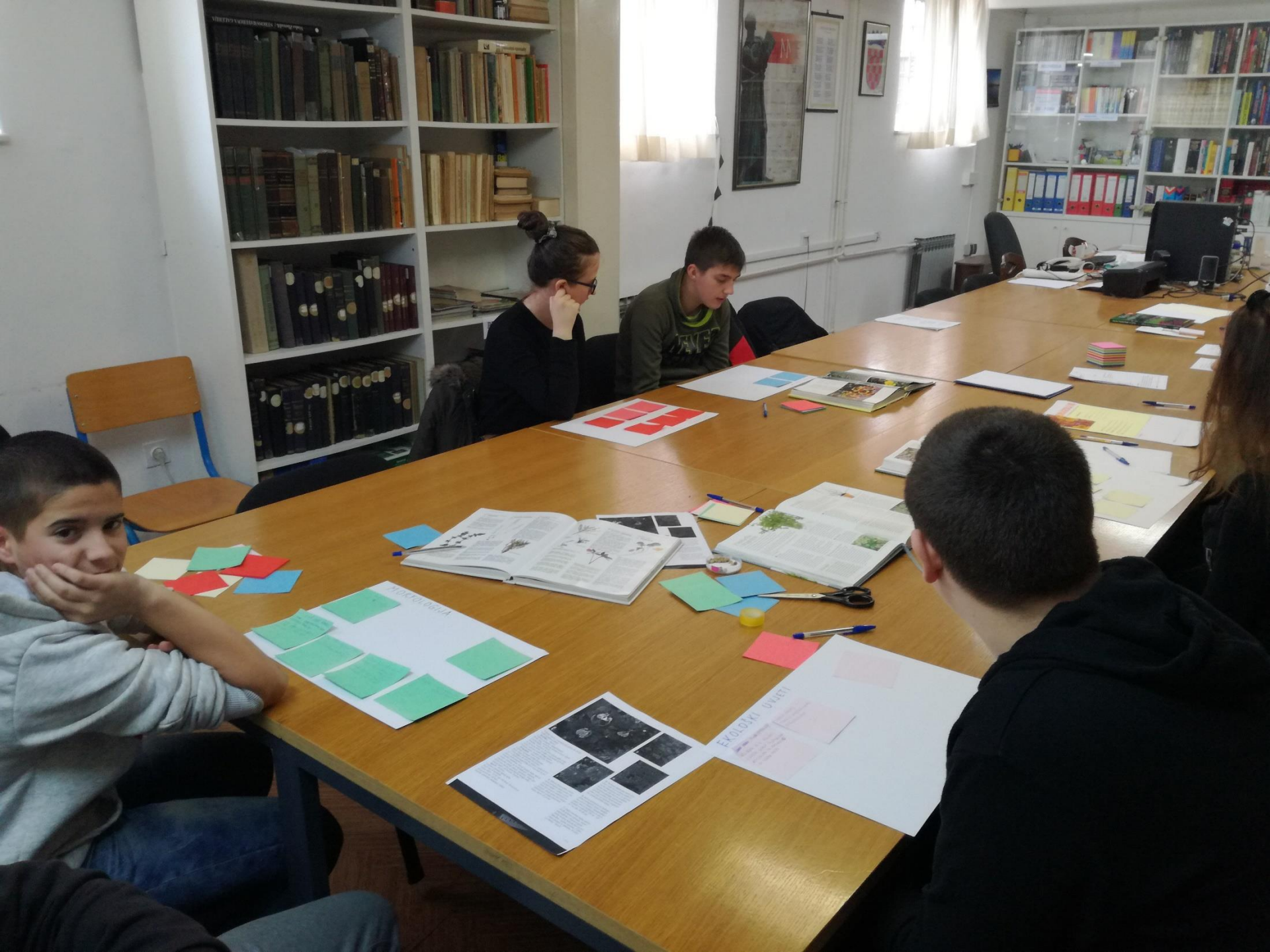

Radionica „Dragoljub“: pretraživanje izvora informacija

1. e. (agroturistički tehničar, 7 učenika)

Lista za samovrednovanje grupnog rada – rada u paru, 24. veljače 2020.

1. e. agroturistički tehničar

1. e. tehničar

Razina ostvarenosti kriterija

	Razina ostvarenosti kriterija		
	potpuno	djelomično	potrebno doraditi
Uspješno izvršili zadatak?	✓		
Je li svaki član grupe dao maksimalan doprinos izvršenju zadatka?	Da		
Je li zadatak zahtijevao sudjelovanje svih članova grupe?	✓		
Je li zadatak zahtijevao sudjelovanje svih članova grupe?	Da		
Je li članovi grupe međusobno uvažavali tuđa mišljenja?	✓		
Je li članovi grupe međusobno uvažavali tuđa mišljenja?	Da		
Je li zadovoljan/a osobnim doprinosom izvršenju zadatka?	✓		
Je li zadovoljan/a osobnim doprinosom izvršenju zadatka?	Da		
Sviđa li ti se ovakav način učenja i poučavanja?	✓		
Možeš li nakon ovoga grupnog rada uspješno opisati što si naučio/naučila na satu?			
U čemu smo bili najuspješniji?	- U timskom radu, u parovima smo uvažavali tuđa mišljenja i prijedloge.		
Što trebamo poboljšati za sljedeći grupni rad?	- Trebamo jednako raditi i poboljšati sudjelovanje u radu.		

U posrednoj nastavi i međusobnom suradnjavu.

Pa nam mišljenja ne treba poboljšati kao ništa.

Popis za provjeru	Razina ostvarenosti kriterija		
	potpuno	djelomično	potrebno doraditi
Jesmo li uspješno izvršili zadatak?	6	1	
Je li svaki član grupe dao maksimalan doprinos izvršenju zadatka?	7		
Je li zadatak zahtijevao sudjelovanje svih članova grupe?	7		
Jesu li članovi grupe međusobno uvažavali tuđa mišljenja?	7		
Jesi li zadovoljan/a osobnim doprinosom izvršenju zadatka?	6	1	
Sviđa li ti se ovakav način učenja i poučavanja?	4	1	2
Možeš li nakon ovoga grupnog rada uspješno opisati što si naučio/naučila na satu?	3	4	
U čemu smo bili najuspješniji?	u traženju podataka i snalaženju u parovima smo uvažavali tuđa mišljenja i prijedloge u pisanju natuknica u iznošenju informacija kojih je bilo malo u nalaženju informacija i timskom radu u proširivanju natuknica i međusobnoj suradnji		
Što trebamo poboljšati za sljedeći grupni rad?	ovaj način je dobar za učenike trebamo jednako raditi i poboljšati sudjelovanje u radu trebamo biti malo brži više informacija više izvora informacija ne treba ništa poboljšati		

Scenski igrokaz „Kraljevna na zrnju...”

(po motivima bajke H. C. Andersena „Kraljevna na zrnju graška”)

Igrokaz: **KRALJEVNA NA ZRNU...**

Koristeći motive bajke H. C. Andersena „Kraljevna na zrnu graška“
tekst napisala: Mirna Luketin, prof. i dipl. knjižničarka

MJESTO RADNJE: Nehajski vrt zdravlja i ljepote

VRIJEME RADNJE: rano jutro

LIKOVNI (po redoslijedu pojavljivanja):

- novinari
  - 1 (novinar-reporter Jutarnje TV)
  - 2 (novinar-reporter Jutarnje TV)
- obitelj Dragoljub:
  - kraljevna Ljupka Dragoljupka
  - njena majka, kraljica Vlatka Slatka Dragoljupka
  - njen otac, kralj Drago Dragi Dragoljub Veličanstveni
- tri družice
- kukci:
  - Biljna uš
  - Mrav
  - Bubamara
- Glasnik
- Princ od Zelenog Kolina Tikvan Prve Kvaltete

BILJNE VRSTE
OLSKOG PARKA

STARI FOND
(Literatura)

BIJNE VRSTE
ŠKOLSKOG PARKA

BIJNE VRSTE
ŠKOLSKOG PARKA

BIJNE VRSTE
ŠKOLSKOG PARKA

Ljekovitim biljem do zdravijeg života!

- naša zavičajnost
- mediteransko bilje nam je svima dostupno
- ljekovito, aromatično
- za svakodnevni život: u prehrani, u kozmetici
- razvijanje zdravih navika:
  - uzgoj, njega
  - boravak na svježem zraku
  - uporaba

Promidžba koja traje...

Stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem:
„Uloga knjižnica u promicanju zdravoga načina života“
Gradskoj knjižnici „Juraj Šižgorić“ u Šibeniku, 23. 10. 2020.

*Zahvaljujem na vašoj
pozornosti!*

*Mirna Lučetin, dipl. knjižničarka
Srednja škola Braća Radić
Kaštel Štafilić - Nehaj*

Literatura i izvori:

- Biggs, Mathew. 2005. *Enciklopedija voća, povrća i začinskog bilja*. Naklada Uliks. Rijeka.
- Lugomer, Valentina. *Dramski odgoj u nastavi*. Portal Hrvatski centar za dramski odgoj. <http://www.hcdo.hr/knjiznica/strucni-clanci/valentina-kamber-dramski-odgoj-u-nastavi/>
(pristupljeno 20. listopada 2020.).

Fotografije:

Mirna Luketin, prof. i dipl. knjižničarka